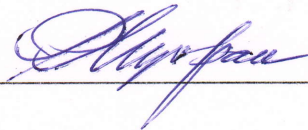

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА**

Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

« 31 » серпня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ

Освітній рівень: Третій рівень вищої освіти

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

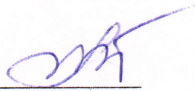
Спеціальність: 051 Економіка

Освітня програма: ОНП «Економіка»

Факультет: Економіки і підприємництва

Умань – 2020 р.

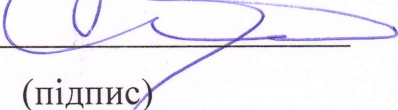
Робоча програма з дисципліни Методологія та організація наукових досліджень в економіці для здобувачів третього рівня вищої освіти спеціальності 051 «Економіка»ОНП «Економіка». Умань: УНУС, 2020. 22 с.

Розробники: к.е.н., професор Бурляй Олександр Леонідович

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Протокол від «28» серпня 2020 року № 1

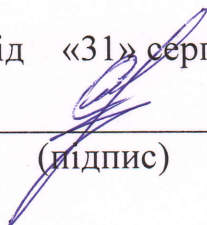
Завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

 С.Ю. Соколюк
(підпис) (прізвище та ініціали)

«__» _____ 2020 року № ____

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки і підприємництва

Протокол від «31» серпня 2020 року № 1

Голова (Л.В. Смолій)
(підпис)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки	Обов'язкова
Модулів – 1	Спеціальність: 051 Економіка	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		1-й
		Семестр
Загальна кількість годин - 120		1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,9 самостійної роботи студента – 5,1	Освітній рівень: третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти Освітня програма: «Економіка»	Лекції
		16 год.
		Практичні, семінарські
		28 год.
		Індивідуальні заняття
		-
		Самостійна робота
76 год.		
		Вид контролю: екзамен

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу	Мета курсу (інтегральна компетентність) - здатність розв'язувати складні завдання і здійснювати науково-дослідну роботу у сфері економіки та у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної наук
Завдання курсу	<ul style="list-style-type: none"> • ознайомити здобувачів аспірантури з загальнотеоретичними питаннями логіки, методології та методів наукового пізнання, акцентуючи увагу на методологічній складовій в організації наукових досліджень у сфері економіки; • ознайомити майбутніх докторів філософії у галузі економіки з основами системного підходу і організації наукових досліджень — проблематикою соціально-економічної сфери, соціального пізнання, соціального управління, методів вивчення соціальної реальності; • ознайомити майбутніх докторів філософії у галузі економіки зі специфікою впровадження результатів наукових досліджень відповідно до фаху підготовки та системою оцінки їх ефективності та перспективи розробки в контексті світової практики; • підвищити рівень розуміння логіки наукового методу та проблемного контексту обґрунтування знання; • розвинути у майбутніх докторів філософії у галузі економіки вміння застосовувати методологічний потенціал сучасних наукових парадигм у власних дослідженнях; • сформувавши навички аналізу наукового тексту; • сформувавши навички систематизації інформації та обробки масивів даних. набути <p>безпосередній досвід організації кваліфікаційного дослідження на присвоєння звання доктора філософії у галузі економіки, сприятиме позитивному успішному захисту;</p> <ul style="list-style-type: none"> • навчити застосовувати апробовані методи, методологію та дослідницькі засоби, інструментарій наукових досліджень для вирішення проблем соціально- економічної сфери, соціального управління тощо; • застосовувати сучасні інформаційні технології у науковій і професійній діяльності; • розвинути достатній рівень аналітичного і критичного мислення.
Компетентності	<ul style="list-style-type: none"> • здатність до розвитку та вдосконалення педагогічної й методичної майстерності, педагогічної техніки, професійних вмінь викладача економічних дисциплін; • здатність володіти загальною та спеціальною методологією наукового пізнання економічних явищ й процесів, застосовувати здобуті знання у науковій та педагогічній діяльності;

	<ul style="list-style-type: none"> • здатність розпізнавати головні ознаки та напрямивпливу глобальної фінансової, міграційної, продовольчої та енергетичної проблеми на національну економіку, пропонувати заходи відповідної стабілізаційної політики; • здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу системного наукового світогляду, морально-етичних цінностей, громадянської позиції, професійної етики та загального культурного кругозору; • здатність генерувати нові ідеї (креативність), ініціювати дослідницько-інноваційні проекти, автономно працювати під час їх реалізації; • знання сучасних парадигм дослідження соціально-економічних систем різного рівня, основних концепцій, теорій, моделей та інструментарію економічних досліджень; • здатність переосмислювати наявне та створювати нові цілісні знання щодо шляхів та засобів вирішення комплексних соціально-економічних проблем; проведення дослідницько-інноваційної діяльності у сфері економіки; • здатність планувати, організовувати, проводити спеціальні наукові дослідження та впроваджувати їх результати.
<p>Програмні результати навчання</p>	<ul style="list-style-type: none"> • володіти формами та методами організації й проведення навчально-методичної роботи, вдосконалювати педагогічну майстерність, демонструвати професійні вміння викладача економічних дисциплін; • розпізнавати головні ознаки та напрями впливу глобальної фінансової, міграційної, продовольчої та енергетичної проблеми на національну економіку, пропонувати заходи відповідної стабілізаційної політики; • досконало володіти загальною та спеціальною методологією наукового пізнання економічних явищ й процесів, застосовувати її у науковій та педагогічній діяльності; • демонструвати системність наукового світогляду та загального культурного кругозору, дотримуватись професійної етики та засад академічної та професійної доброчесності у професійній, науковій та освітній (педагогічній) діяльності; • демонструвати креативність, продукувати нові ідеї, ініціювати інноваційні проекти, забезпечувати лідерство та автономність їх реалізації у професійній діяльності; • знати основні парадигми, концепції, теорії, моделі та інструментарій дослідження соціально-економічних систем різного рівня; • здійснювати критичний аналіз існуючих та синтез нових ідей щодо розв'язання комплексних соціально-економічних проблем, здійснення дослідницько-інноваційної діяльності у сфері економіки.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. НАУКА – СУЧАСНА ПРОДУКТИВНА СИЛА РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

Тема 1. Предмет і метод курсу «Методологія та організація наукових досліджень в економіці»

Економічна наука та її значення у розв'язанні головних проблем агропромислового виробництва. Основні закономірності і проблеми розвитку економічної науки.

Предмет, мета і завдання курсу „Методологія та організація наукових досліджень в економіці”.

Організація наукової діяльності в Україні. Наукові установи країни, їх завдання та функції.

Тема 2. Сутність, види та процес наукового дослідження

Поняття наукового дослідження. Необхідність проведення наукових досліджень. Вимоги до наукового дослідження.

Класифікація наукових досліджень. Види наукових досліджень: експериментальні, теоретичні, історичні, порівняльно - аналітичні.

Процес наукового дослідження, його характеристика та етапи проведення.

Науково - дослідницька діяльність студентів - складова частина навчального процесу. Організація та види науково - дослідної роботи студентів у вузі.

Тема 3. Основи методології наукових досліджень. Загальнотеоретичні методи дослідження

Поняття про методологію досліджень. Види та функції наукових досліджень. Метод та прийом в науковому дослідженні. Методика та техніка наукових досліджень.

Теорія пізнання. Суб'єкт і об'єкт пізнання. Діалектичний метод - основа пізнання дійсності. Єдність теорії і практики. Практика - критерій істини і її роль в розвитку економічної теорії.

Економічні закони, механізм їх дії та використання в економічних дослідженнях. Повнота, однорідність, порівняльність, точність і достовірність фактів, їх критична оцінка.

Класифікація методів дослідження: загальнотеоретичні, емпіричні, спеціальні.

Загальнотеоретичні методи дослідження.

Абстрактно - логічний метод дослідження і його використання. Гіпотеза як важлива ланка абстрактно - логічного методу. Прийоми методу: індукція і дедукція, аналіз і синтез, перехід від абстрактного до конкретного, формалізація, аналогія, співставлення та ін. Використання абстрактно - логічного методу при вивченні конкретних проблем економіки та зовнішньоекономіч-

ної діяльності підприємств АПК.

Історичний метод дослідження. Сукупність прийомів історичного методу дослідження: періодизація та історична деталізація, єдність і боротьба протилежностей та ін.

Тема 4. Емпіричні та спеціальні методи дослідження

Емпіричні методи наукового дослідження: спостереження, анкетування, тестування, інтерв'ю, опитування, соціометрія та інші.

Спеціальні методи дослідження.

Економіко - статистичний метод дослідження. Роль статистики у розробці і обґрунтуванні спеціальних методів дослідження. Економічне групування як важливий прийом економіко - статистичного методу. Абсолютні, середні та відносні величини. Варіація ознак і її показники. Економічні порівняння.

Монографічний метод, його мета і можливості застосування в економічних дослідженнях. Значення монографічного методу для узагальнення досвіду роботи передових підприємств. Методика підбору об'єкта для монографічного дослідження. Якісна і кількісна оцінка факторів.

Розрахунково-конструктивний метод дослідження. Основні прийоми розрахунково-конструктивного методу. Виділення провідної ланки, бальна оцінка явищ, інтегральні показники та ін.

Балансовий метод і його використання для координування і взаємного поєднання усіх частин явищ, що вивчаються. Види балансів: вартісні, натуральні. Сукупність прийомів балансового методу.

Економіко-математичні методи в наукових дослідженнях. Економічні моделі та їх використання.

Метод наукового експерименту, його значення в наукових дослідженнях і зв'язок з іншими методами. Види експериментів. Організація економічного експерименту та його проведення. Оцінка результатів експерименту і формування висновків.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. СТРУКТУРА ПРОВЕДЕННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Тема 5. Структура наукового дослідження

Структура наукового дослідження. Вибір теми дослідження, його мети, завдання. Обґрунтування актуальності, цінності та новизни наукових розробок. Обґрунтування вибраної теми і об'єкта дослідження. Роль наукового керівника у виборі теми наукового дослідження.

Розробка плану науково - дослідної роботи. Структура плану і загальна характеристика його складових частин. Складання робочої методики наукового дослідження і основні вимоги до неї.

Розроблення концептуальних положень і апарату дослідження (гіпотези, методи, етапи, об'єкти, засоби та ін.). Визначення теоретичного і практичного стану проблеми. Розроблення та експериментальна перевірка моделі,

головних ідей, концептуальних положень, покладених в основу дослідження.

Тема 6. Інформаційне забезпечення наукових досліджень

Поняття про наукову інформацію та її роль в проведенні наукових досліджень.

Джерела інформації та їх використання в науковій роботі. Способи пошуку інформації. Використання законодавчих актів, постанов уряду та указів Президента. Спеціальна економічна та нормативно - довідкова література. Статистичні щорічники. Періодична література. Інтернет.

Оформлення витягів з літературних джерел. Комплектування літератури. Кодування інформації.

Методика роботи з літературними джерелами.

Збір та обробка цифрових матеріалів, вимоги до них та перевірка. Нагромадження матеріалів у процесі статистичних спостережень, при вивченні досвіду передових підприємств та при проведенні спеціальних досліджень. Попередні розрахунки - одна з форм нагромадження матеріалів в процесі економічних досліджень. Аналіз нагромаджених матеріалів.

Тема 7. Оформлення та формивпровадження результатів наукового дослідження

Обробка результатів дослідження та їх оформлення.

Форми відображення результатів наукового дослідження.

Наукова публікація: поняття, функції, основні види. Наукова монографія, науковостаття, тези.

Методика підготовки та оформлення публікацій.

Форми звітності при науковому дослідженні.

Оцінка ефективності наукових досліджень. Економічна, науково - технічна та соціальна ефективність наукових досліджень.

Впровадження у виробництво результатів наукових досліджень.

Тема 8. Дисертаційна робота: написання, оформлення, захист

Вимоги до оформлення дисертацій.

Структура дисертації.

Вимоги до структурних елементів.

Основна частина.

Висновки.

Список використаних джерел.

Додатки.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “ МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ”

Змістовий модуль, тема	Всього	в тому числі		СР С
		лекції	практичні заняття	
Змістовний модуль 1. Наука – сучасна продуктивна сила розвитку суспільства				
Тема 1. Предмет і метод курсу «Методологія та організація наукових досліджень в економіці»	14	2	2	10
Тема 2. Сутність, види та процес наукового дослідження	16	2	4	10
Тема 3. Основні методологічні наукових досліджень. Загально-теоретичні методи дослідження	15	2	4	9
Тема 4. Емпіричні та спеціальні методи дослідження	15	2	4	9
Всього	60	8	14	38
Форма модульного контролю - тестування				
Змістовний модуль 2. Структура проведення наукових досліджень				
Тема 5. Структура наукового дослідження	16	2	4	10
Тема 6. Інформаційне забезпечення наукових досліджень	16	2*	4	10
Тема 7. Оформлення та форми впровадження результатів наукового дослідження	13	2	2	9
Тема 8. Дисертаційна робота: написання, оформлення, захист	13	2	4	9
Всього	60	8	14	38
Форма модульного контролю - тестування				
Всього за семестр	120	16	28	76
Форма підсумкового контролю - екзамен				

*залучені стейкхолдери для спільного проведення аудиторних занять

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Предмет і метод курсу «Методологія та організація наукових досліджень в економіці»	2
2	Тема 2. Сутність, види та процес наукового дослідження	4
3	Тема 3. Основні методологічні наукових досліджень. Загально-теоретичні методи дослідження	4
4	Тема 4. Емпіричні та спеціальні методи дослідження	4
5	Тема 5. Структура наукового дослідження	4
6	Тема 6. Інформаційне забезпечення наукових досліджень	4
7	Тема 7. Оформлення та форми впровадження результатів наукового дослідження	2
8	Тема 8. Дисертаційна робота: написання, оформлення, захист	4

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Предмет і метод курсу «Методологія та організація наукових досліджень в економіці»	10
2	Тема 2. Сутність, види та процес наукового дослідження	10
3	Тема 3. Основні методологічні наукових досліджень. Загально-теоретичні методи дослідження	9
4	Тема 4. Емпіричні та спеціальні методи дослідження	9
5	Тема 5. Структура наукового дослідження	10
6	Тема 6. Інформаційне забезпечення наукових досліджень	10
7	Тема 7. Оформлення та форми впровадження результатів наукового дослідження	9
8	Тема 8. Дисертаційна робота: написання, оформлення, захист	9

6.1. Завдання для самостійної роботи

№ з/ п	Теми	Перелік питань
1	Тема 1. Предмет і метод курсу «Методологія та організація наукових досліджень в економіці»	Організація наукової діяльності в Україні. Наукові установи країни, їх завдання та функції.
2	Тема 2. Сутність, види та процес наукового дослідження	Науково - дослідницька діяльність студентів - складова частина навчального процесу. Організація та види науково - дослідної роботи студентів у вузі.
3	Тема 3. Основні методологічні наукових досліджень. Загально-теоретичні методи дослідження	Економічні закони, механізм їх дії та використання в економічних дослідженнях. Повнота, однорідність, порівняльність, точність і достовірність фактів, їх критична оцінка.
4	Тема 4. Емпіричні та спеціальні методи дослідження	Метод наукового експерименту, його значення в наукових дослідженнях і зв'язок з іншими методами. Види експериментів. Організація економічного експерименту та його проведення. Оцінка результатів експерименту і формування висновків.
5	Тема 5. Структура наукового дослідження	Розроблення концептуальних положень і апарату дослідження (гіпотези, методи, етапи, об'єкти, засоби та ін.). Визначення теоретичного і практичного стану проблеми. Розроблення та експериментальна перевірка моделі, головних ідей, концептуальних положень, покладених в основу дослідження.
6	Тема 6. Інформаційне забезпечення наукових досліджень	Нагромадження матеріалів у процесі статистичних спостережень, при вивченні досвіду передових підприємств та при проведенні спеціальних досліджень. Попередні розрахунки - одна з форм нагромадження матеріалів в процесі економічних досліджень. Аналіз нагромаджених матеріалів.
7	Тема 7. Оформлення та форми впровадження результату в наукового дослідження	Оцінка ефективності наукових досліджень. Економічна, науково - технічна та соціальна ефективність наукових досліджень. Впровадження у виробництво результатів наукових досліджень.
8	Тема 8. Дисертаційна робота: написання, оформлення, захист	Оформлення та нумерація додатків

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У рамках вивчення дисципліни передбачаються такі види занять:

- лекції;
- практичні заняття;
- самостійна робота.

Консультування студентів, приймання рефератів, ліквідація невідпрацьованих занять будуть проводитися у відповідні дні відповідно до затвердженого деканатом графіку індивідуальної роботи викладача із докторантами.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

В основу рейтингового оцінювання знань аспіранта закладена 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати аспірант за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, підсумкового контролю тощо). Встановлюється, що при вивченні дисципліни до моменту підсумкового контролю (іспиту) аспірант може набрати максимум 70 балів.

На підсумковому контролі (іспит) аспірант може набрати максимум 30 балів, що в сумі і дає 100 балів.

ДО ІСПИТУ ДОПУСКАЄТЬСЯ ДОКТОРАНТ, ЯКИЙ НАБРАВ НЕ МЕНШЕ 35 БАЛІВ!

Поточний контроль.

Кількість балів, які можна набрати у ході вивчення курсу дисципліни розподіляються наступним чином:

- відповідь на питання практичного заняття оцінюється за стандартною шкалою, але лише у межах позитивних оцінок: «відмінно» – 3 бали; «добре» – 2 бали; «задовільно» – 1 бал;

- два тестових контролю, по кожному з яких можна набрати бали відповідно до кількості (%) правильних відповідей: $\geq 90\%$ правильних відповідей – 10 балів; 75-89% – 8 балів; 60-74% – 6 балів; 50-59% – 4 бали; $\leq 49\%$ правильних відповідей – 0 балів.

Шкала за 5-бальною системою:	
Відмінно	зразкове знання теоретико-методичної частини обговорюваного питання із наведенням фактичних прикладів, посилань на праці авторитетних фахівців із тематики питання, правильні відповіді на додаткові питання (ті, що винесені на самостійне опрацювання по матеріалах змістового модуля)
Добре	зразкове знання теоретико-методичної частини обговорюваного питання без наведення фактичних прикладів, без посилань на праці авторитетних фахівців із тематики питання, відповіді на додаткові питання із незначними недоліками (ті, що винесені на самостійне опрацювання по матеріалах змістового модуля)
Задовільно	посереднє знання теоретико-методичної частини обговорюваного питання (незначні помилки у формулюванні категорій, визначень), без правильних відповідей на додаткові питання (ті, що винесені на самостійне опрацювання по матеріалах змістового модуля)
Знання відсутні	неспроможність продемонструвати знання теоретико-методичної частини обговорюваного питання (формулювання категорій, визначень)

9. Розподіл балів, які отримують докторанти

Кількість балів за змістовий модуль	Поточне оцінювання знань (70)								Іспит (30)	СУМА 100	
	ЗМ1 32 бали				ЗМ2 38 балів						
Теми	№1	№2	№3	№4	модульний контроль (10 балів)	№5	№6	№7	№8	модульний контроль (10 балів)	
Кількість балів за видами робіт змістових модулів, всього:	4	4	7	7		7	7	7	7		7
в т.ч.: активність на практичних заняттях	3	3	6	6		6	6	6	6		6
виконання самостійної роботи	1	1	1	1		1	1	1	1		1

Підсумковий контроль.

Підсумковий контроль з дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень в економіці» може здійснюватися у формі усного іспиту (А) або у формі тестових завдань (Б) (за вибором студентів).

А. Екзаменаційний білет складається із 3 питань, кожне з яких оцінюється за шкалою від 0 до 10 балів :

- відповідь на питання, яка оцінюється «відмінно» (10 балів), повинна відповідати таким вимогам: студент вільно відповідає на питання екзаменаційного білету, повністю розкриваючи його зміст, викладає основні положення при відповіді на додаткові питання із обговорюваної теми, може пов'язати теоретичний матеріал із процесами та явищами в реальній економіці, демонструє здатність проводити наукову дискусію і аргументовано відстоювати свою точку зору;

- відповідь на питання, яка оцінюється «відмінно» (9 балів), повинна відповідати таким вимогам: студент вільно відповідає на питання екзаменаційного білету, повністю розкриваючи його зміст, викладає основні положення при відповіді на додаткові питання із обговорюваної теми, може пов'язати теоретичний матеріал із процесами та явищами в реальній економіці;

- відповідь на питання, яка оцінюється «добре» (8 балів), повинна відповідати таким вимогам: студент вільно відповідає на питання екзаменаційного білету, повністю розкриваючи його зміст, викладає основні положення при відповіді на додаткові питання із обговорюваної теми;

- відповідь на питання, яка оцінюється «добре» (7 балів), повинна відповідати таким вимогам: студент вільно відповідає на питання екзаменаційного білету, повністю розкриваючи його зміст, викладає основні положення при відповіді на додаткові питання із обговорюваної теми, допускаючи незначні помилки;

- відповідь на питання, яка оцінюється «задовільно» (6 балів), повинна відповідати таким вимогам: студент відповідає на питання екзаменаційного білету, в цілому розкриваючи його зміст;

- відповідь на питання, яка оцінюється «задовільно» (5 балів), повинна відповідати таким вимогам: студент відповідає на питання екзаменаційного білету, в цілому розкриваючи його зміст із незначними помилками;

- відповідь на питання, яка оцінюється «незадовільно» (2 бали), повинна відповідати таким вимогам: студент не відповідає на питання екзаменаційного білету, проте в цілому орієнтується в його предметній області.

- відповідь на питання, яка оцінюється «незадовільно» (0 балів), повинна відповідати таким вимогам: студент не відповідає на питання екзаменаційного білету і не орієнтується в його предметній області.

Загальна кількість балів визначається як сума балів, отриманих студентом, при відповіді на кожне із питань екзаменаційного білету.

Максимальна тривалість екзамену визначається, виходячи із того, що для підготовки відповіді на 3 питання білету виділяється 45 хвилин, та кількості студентів, які проходять екзамен.

ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Наукове дослідження як форма здійснення і розвитку науки. Класифікація наук на основі відмінностей у предметах дослідження.
2. Категорії наукових досліджень: фундаментальні і прикладні.
3. Наукові школи в економічній науці.
4. Науково-технічна революція (НТР) як передумова перетворення науки в продуктивну силу виробництва.
5. Головні ознаки та характерні риси сучасної НТР. Вплив наукових знань на рівень розвитку техніки і технології в умовах НТР
6. Основні поняття - метод, методика, засіб, алгоритм дій. Типологія методів.
7. Методологія як філософська дисципліна - історія методології, методологічний аспект наукового пізнання, роль і функції методології в сучасній науці.
8. Аналіз і синтез. Абстракція і конкретизація. Зіставлення і порівняння. Основні форми висновків: індукція, дедукція, аналогія.
9. Продуктивна уява і фантазія. Інтуїція.
10. Класифікація методів. Філософські та загальнонаукові методи. Методи емпіричного пізнання: спостереження експеримент,
11. Форми теоретичного пізнання та їх методологічна роль: проблема, ідея, гіпотеза, концепція, модель, закон, теорія.
12. Методи теоретичного пізнання: теоретичні конструкти, ідеалізація, математичний апарат, формалізація, аксіоматизація, гіпотетико-дедуктивний метод, системний метод дослідження, моделювання.

13. Загальнонаукові методологічні принципи: вимоги до теорії, перевірність, максимальна спільність, простота, прогностичні можливості.
14. Методологічні традиції і теорії: емпіризм, раціоналізм, конвенціоналізм, прагматизм, критичний раціоналізм, релятивізм, історизм.
15. Проблема підвищення ефективності наукової діяльності.
16. Поняття наукової та методологічної культури.
17. Наукове пізнання як евристична діяльність.
18. Проблема алгоритмізації наукової діяльності.
19. Наукова комунікація: форми, функції та роль у розвитку науки.
20. Загальна характеристика методології.
21. Основні методи емпіричного пізнання.
22. Форми і методи теоретичного пізнання.
23. Проблема методології в сучасній математиці.
24. Методологічні традиції і теорії.
25. Система підготовки й атестації наукових кадрів.
26. Науково-дослідна діяльність студентів: цілі, задачі, форми.
27. Пошук й опрацювання наукової інформації.
28. Можливості й обмеженість сучасних інформаційних технологій.
29. Методика роботи над текстом як джерелом наукової інформації.
30. Курсова робота: основні вимоги до підготовки й оформлення.
31. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження.
32. Наукова публікація як представлення результатів наукового дослідження.
33. Методика підготовки й оформлення публікацій.
34. Основні вимоги до дисертаційного дослідження.
35. Особливості маркетингового наукового дослідження.

Б. Тестові завдання. На іспит виноситься 60 тестових завдань із числа тих, які використовувалися для проведення поточного модульного контролю.

Кількість балів у залежності від кількості правильних відповідей:

- 60 – 30 балів;
- 54-59 – 27 балів;
- 48-53 – 24 бали;
- 42-47 – 21 бал;
- 36-41 – 18 балів;
- 30-35 – 15 балів;
- 26-29 – 7 балів;

- 0-25 – 0 балів.

Максимальна тривалість екзамену становить 60 хвилин.

Виконання аспірантами екзаменаційного завдання повинно носити виключно самостійний характер. Тому, за використання заборонених джерел (шпаргалок, засобів зв'язку та ін.) чи підказок студент знімається з іспиту й одержує нульову оцінку.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень в економіці» включає:

- Навчальна програма з дисципліни;
- Опорний конспект лекцій на електронному носію;
- Методичні вказівки для самостійного вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень в економіці» студентам третього рівня вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки». УНУС, 2020. 28 с.

- Методичні вказівки для проведення практичних занять з дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень в економіці» студентам третього рівня вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки». УНУС, 2020. 28 с.

- Сторінка курсу в MOODLE: <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=900>.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Бірта Г. О. Методологія і організація наукових досліджень. [текст] : навч. посіб. / Г. О. Бірта, Ю.Г. Бургу – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 142 с.
2. Білуха М.Т. Методологія наукових досліджень: підручник / Білуха М.Т. - К.: АБУ, 2002. - 480 с.
3. Голуб В.А. Огляд концепцій формування і використання бібліотечних електронних ресурсів / Голуб В.А. // НТІ. - 2001. - № 3. - С. 55-58.
4. Данильян О.Г., Дзьобань О.П. Організація та методологія наукових досліджень: навч. посібник. – Харків: Право, 2017. – 446 с.
5. Ковальчук В.В. Основи наукових досліджень: навч. посібник / Ковальчук В.В., Моїсєєв Л.М. – [2-е вид., перероб. і доп.] - К.: ВД «Професіонал», 2004. - 208 с.
6. Корягін М.В., Чік М.Ю. Основи наукових досліджень: навч. посібник. К.: Алерта, 2019. – 490 с.
7. Корягін М.В. Основи наукових досліджень: навч. посібник / М.В. Корягін, М.Ю. Чік. – К. : Алерта, 2014. – 622 с.
8. Краус Н.М. Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичний посібник. – Полтава: Оріяна, 2012. – 183 с.
9. Крушельницька О.В. Методологія і організація наукових досліджень: навчальний посібник / Крушельницька О.В. - К.: Кондор, 2006. – 206 с.
10. Лудченко А.А. Основы научных исследований / Лудченко А.А., Лудченко Я.А., Примак Г.А. - К.: Знання, 2001. - 113 с.
11. Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. / С. Е. Важинський, Т. І. Щербак. – Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. – 260 с.
12. Методологія та організація наукових досліджень: посібник / О.І. Гуторов / Харк. нац. аграр. ун-т. – Х.: ХНАУ, 2017. – 57 с.
13. Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичний посібник. – Полтава: Оріяна, 2012. – 183 с.
14. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / В. І. Зацерковний, І. В. Тішаєв, В. К. Демидов. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 236 с.
15. Мокін Б.І. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник / Б.І. Мокін, О.Б. Мокін. – Вінниця : ВНТУ, 2014. – 180 с.
16. Науково-дослідницька діяльність студентів, курсантів, слухачів, аспірантів, ад'юнктів та докторантів: довідник молодого вченого / уклад.: А.В. Байлов, О.М. Литвинов, В.В. Чумак; за заг. ред. О.М. Головка. – Харків : ХНУВС: ТімПаблішГруп, 2016. – 363 с.
17. Основи методології та організації наукових досліджень : навч. посібник / авт.-упоряд.: А.Є. Конверський, В.І. Лубський, Т.Г. Горбаченко та ін.; за ред. А.Є. Конверського. – Київ : Центр учб. літ., 2016. – 351 с.

18. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 352 с.
19. Основи наукових досліджень: організація самостійної та наукової роботи студента: навч. посібник / [Я.Я. Чорненький, Н.В. Чорненька, С.Б. Рибак, Д.Д. Сердюк.] - К.: Професіонал, 2006. - 199 с.
20. Основинауковихдосліджень: навч. посіб. / за заг. ред. Т. В. Гончарук. — Тернопіль, 2014. — 272 с.
21. Оспіщев В.І. Технологія наукових досліджень в економіці: навч. посібник / В.І. Оспіщев, В.В. Кривошей – К. : Знання, 2013. – 255 с.
22. Підюшенко В.Л. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення: навчальний посібник / Підюшенко В.Л., Шкрабак І.В., Словенко Е. – Київ: Лібра, 2004. - 344 с.
23. Рибалка В.В. Методологічніпроблеминауковоїпсихології: посібник. – К.: ІПООД НАПН України, 2017. – 144с.
24. Романчиков В.І. Основинауковихдосліджень: навч. посіб. – Київ : Центр учб. літ., 2016. – 254 с
25. Соловйов С.М. Основи наукових досліджень: навч. посібник / Соловйов С.М. - К.: Центр навчальної літератури, 2007. - 176 с.
26. Стеченко Д.М. Методологія наукових досліджень: підручник / Стеченко Д.М., Чмир О.С. – [2-ге вид., перероб. і доп.] - К.: Знання, 2007. - 312 с.
27. Сучасні уявлення про наукову продукцію, науково-метричні методи її оцінки, шляхи покращення її семантичних ознак: матеріали наук.-практ. конф., м. Київ, 20 трав. 2001 р. / Укр. центр наук. мед. інформації та патент.-ліценз. роботи (Укрмедпатентінформ) / Ред. А.Р. Уваренко. - К.: Укрмедпатентінформ, 2001. -116 с.
28. Філіпенко А.С. Основи філософії та методології економічної теорії: навч. посіб. / А.С.Філіпенко.–К.:ВПЦ«Київський університет»,2018.–271с.
29. Шейко В.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник / Шейко В.М., Кушнарєнко П.М. – [5-те вид.,стер.] - К.: Знання, 2006. -307 с.

Додаткова література:

1. Burliai A.P., Burliai O. L., Kovalev L., Smertenuk I. Methodological aspects of determination of energy potential of biomass of plant products. *Modern Scientific Researches*. Issue No.12. Part3. May 2020. Pp.30-35.
2. Бурляй А. П., Бурляй О. Л., Ковальов Л.Є. Методологічні аспекти проведення економічного аналізу екологізації сільського господарства. Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва. Умань, 2020. Вип.96. – Ч.2: Економічні науки. – С.54–69.
3. 100 запитань і 100 відповідей про підготовку й атестацію наукових і науково-педагогічних працівників: довідник / [автор-упорядник Ю.І.Цєков; за ред. Р.В. Бойченка]. – [2-ге вид., виправлене і доповнене]. – К.: Редакція

«Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», Вид-во «Толока», 2005. – 80 с.

4. Від аспіранта – до академіка: збірник законодавчих і нормативних матеріалів з питань наукової діяльності, атестації наукових працівників / [укладач Ю.І.Цеков]. – К.: Редакція «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», видавництво «Толока», 2006. – 80 с.

5. Де і як публікувати результати дисертаційних досліджень: збірник нормативних документів з питань атестації наукових працівників / [укладач Ю.І.Цеков]. – [4-е вид., виправлене і доповнене]. - К.: Редакція «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», Вид-во «Толока», 2007. – 128 с.

6. Довідник офіційного опонента: збірник нормативних документів та інформаційних матеріалів з питань експертизи дисертаційних досліджень / [автор-упорядник Ю.І.Цеков; за ред. Р.В. Бойченка]. – [2-ге вид., виправлене і доповнене]. – К.: Редакція «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», Вид-во «Толока», 2008. – 64 с.

7. Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення: ДСТУ 3008-95. – [Чинний від 1995- 23-02]. - К.: Держстандарт України, 1995. – 38 с.

8. Законодавство України у сфері інноваційної діяльності: збірник законодавчих актів. За станом на 25 травня 2007 р. / Верховна Рада України: офіц. вид. – К.: Парламентське вид-во, 2007. – 152 с.

9. Зербило Д.Д. Научна школа как феномен / Зербило Д.Д. –К.: Наукова думка, 1994. – 140 с.

10. Кравец А.С. Наука как феномен культуры / Кравец А.С. – Воронеж: Истоки, 1998. – 91 с.

11. Цибульов П.М. Популярно про інтелектуальну власність:абетка / Цибульов П.М., Чеботарьов В.П.; ред. к.е.н. М.В.Паладій. – К.: ТОВ «Альфа-ПК», 2004. – 56 с.

12. Як підготувати і захистити дисертацію на здобуття наукового ступеня: методичні поради / [автор-упорядник Л.А. Пономаренко]. – [3-є вид., виправлене і доповнене]. – К.: Редакція «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», Вид-во «Толока», 2005. – 80 с.

Періодичні видання

1. Бюлетень Вищої атестаційної комісії України.
2. Вісник Національної книжкової палати України.
3. Вісник Українського інституту науково-технічної та економічної інформації.
4. Віче.
5. Вища освіта України.
6. Высшее образование.
7. Наука и жизнь.
8. Науковий світ.

Інтернет-джерела

1. Вища атестаційна комісія України – <http://www.vak.org.ua/>
2. Журнал «Наука и жизнь» - <http://www/nkj.ru/>
3. Законодавча база Верховної Ради України - <http://www.zakon.rada.gov.ua/>
4. Міністерство освіти і науки України - <http://www.mon.gov.ua/>
5. Науково-практичний журнал «Наука та інновації» - <http://www.nas.gov.ua/scinn/>
6. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського - <http://www/nbu.gov.ua/>
7. Освітній портал - <http://www.osvita.org.ua/>
8. Український інститут науково-технічної та економічної інформації - <http://www/uinpei.kiev.ua/>